

**ČETVRTI DIO
OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE**

**Članak IV.-437.
Ukidanje prijašnjih ugovora**

1. Ovim Ugovorom o Ustavu za Europu ukidaju se Ugovor o osnivanju Europske zajednice, Ugovor o Europskoj uniji i, pod uvjetima utvrđenima u Protokolu o aktima i ugovorima kojima su Ugovor o Europskoj zajednici i Ugovor o Europskoj uniji dopunjeni ili izmijenjeni, akti i ugovori kojima su oni dopunjeni ili izmijenjeni, u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

2. Ugovori o pristupanju:

- a) Kraljevine Danske, Irske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske;
- b) Helenske Republike;
- c) Portugalske Republike i Kraljevine Španjolske;
- d) Republike Austrije, Republike Finske i Kraljevine Švedske i
- e) Republike Cipar, Češke Republike, Republike Estonije, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Slovačke Republike i Republike Slovenije, ovime se ukidaju.

Unatoč tome:

- odredbe ugovora iz točaka a) do d) koje su navedene ili se na njih upućuje u Protokolu o ugovorima i aktima o pristupanju Kraljevine Danske, Irske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, Helenske Republike, Portugalske Republike i Kraljevine Španjolske te Republike Austrije, Republike Finske i Kraljevine Švedske, i dalje ostaju na snazi i zadržavaju svoj pravni učinak u skladu s tim Protokolom.
- odredbe Ugovora iz točke e) koje su navedene ili se na njih upućuje u Protokolu o ugovorima i aktima o pristupanju Republike Cipar, Češke Republike, Republike Estonije, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Slovačke Republike i Republike Slovenije i dalje ostaju na snazi i zadržavaju svoj pravni učinak u skladu s tim Protokolom.

**Članak IV.-438.
Sukcesija i pravni slijed**

1. Europska unija, osnovana ovim Ugovorom, pravni je sljednik Europske unije osnovane Ugovorom o Europskoj uniji i o Europskoj zajednici.

2. Institucije, tijela, uredi i agencije koje postoje na dan stupanja na snagu ovog Ugovora, u skladu s odredbama članka IV.-439, izvršavaju svoje ovlasti u smislu ovog Ugovora u svojem sastavu od toga datuma do usvajanja novih odredaba za primjenu ovog Ugovora ili do kraja njihova mandata.

3. Akti institucija, tijela, ureda i agencija doneseni na temelju ugovora i akata ukinutih člankom IV.-437. ostaju na snazi. Svoj pravni učinak zadržavaju sve do njihova ukinanja, proglašenja ništavosti ili izmjena pri primjeni ovog Ugovora. Isto se primjenjuje na sporazume zaključene između država članica na temelju ugovora i akata ukinutih člankom IV.-437.

Ostali sastavni dijelovi pravne stečevine (*acquis*) Zajednice i Unije koji postoje u trenutku stupanja na snagu ovog Ugovora, osobito međuinsticinalni sporazumi, odluke i sporazumi koje sklope predstavnici vlada država članica sastajući se u okviru Vijeća, sporazumi koje zaključe države članice o djelovanju Unije ili Zajednice ili povezani s djelovanjem Unije ili Zajednice, deklaracije, uključujući one sastavljene u kontekstu međuvladinih konferencijskih rezolucija ili druga stajališta koja donosi Europsko vijeće ili Vijeće, te ona koja se odnose na Uniju ili na Zajednicu, a donose ih zajedničkim sporazumom države članice, ostaju na snazi sve dok ne budu poništeni ili izmijenjeni.

4. Sudska praksa Suda pravde Europskih zajednica i prvostupanjskog suda o tumačenju i primjeni ugovora i akata ukinutih člankom IV.-437. te akata i konvencija donesenih za njihovu primjenu, ostaju, *mutatis mutandis*, izvor za tumačenje prava Unije, a posebice usporednih odredaba Ustava.

5. Osigurava se nastavak upravnih i sudske postupaka započetih prije stupanja na snagu ovog Ugovora, u skladu s Ustavom. Institucije, tijela, uredi i agencije zaduženi za te postupke poduzimaju sve potrebne mjere u tu svrhu.

Članak IV.-439.
Prijelazne odredbe o određenim institucijama

Prijelazne odredbe o sastavu Europskog parlamenta, određivanju kvalificirane većine glasova u Europskom vijeću i u Vijeću, uključujući one slučajeve u kojima ne glasuju svi članovi Europskog vijeća ili Vijeća, o sastavu Komisije, uključujući one o Ministru vanjskih poslova Unije, utvrđene su Protokolom o prijelaznim odredbama koje se odnose na institucije i tijela Unije.

Članak IV.-440.
Polje primjene

1. Ovaj se Ugovor primjenjuje na Republiku Austriju, Kraljevinu Belgiju, Republiku Cipar, Češku Republiku, Kraljevinu Dansku, Republiku Estoniju,

Republiku Finsku, Francusku Republiku, Helensku Republiku, Irsku, Talijansku Republiku, Republiku Latviju, Republiku Litvu, Veliko Vojvodstvo Luksemburg, Republiku Mađarsku, Republiku Maltu, Kraljevinu Nizozemsku, Saveznu Republiku Njemačku, Republiku Poljsku, Portugalsku Republiku, Kraljevinu Španjolsku, Slovačku Republiku, Republiku Sloveniju, Kraljevinu Švedsku i Ujedinjenu Kraljevinu Velike Britanije i Sjeverne Irske.

2. Ovaj se Ugovor primjenjuje na Gvadalupu, Francusku Gvajanu, Martinik, Réunion, Azore, Madeiru i Kanarske otoke, u skladu s odredbama članka III.-424.

3. Posebni uvjeti pridruživanja, propisani u Glavi IV. Trećeg dijela, primjenjuju se na prekomorske zemlje i teritorije iz Priloga II.

Ovaj se Ugovor ne primjenjuje na prekomorske zemlje i teritorije koji imaju posebne odnose s Ujedinjenom Kraljevinom Velike Britanije i Sjeverne Irske, a koji nisu uključeni u tom popisu.

4. Ovaj se Ugovor primjenjuje na europske teritorije za čije je vanjske odnose odgovorna neka država članica.

5. Ovaj se Ugovor primjenjuje na Ålandske otoke s odstupanjima od primjene koja su bila prvotno predviđena u Ugovoru iz članka IV.-437. stavka 2. točke d, a uključena su u Odjeljak 5. Glave V. Protokola o ugovorima i aktima o pristupanju Kraljevine Danske, Irske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, Helenske Republike, Portugalske Republike i Kraljevine Španjolske te Republike Austrije, Republike Finske i Kraljevine Švedske.

6. Bez obzira na odredbe stavaka 1. do 5:

a) ovaj se Ugovor ne primjenjuje na Farsko otoče;

b) ovaj se Ugovor primjenjuje na Akrotiri i Dhekeliju, suverena područja vojnih baza Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske na Cipru, samo u onoj mjeri koja je potrebna za primjenu rješenja prvotno utvrđenih Protokolom o suverenim područjima vojnih baza Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske na Cipru, u prilogu uz Akt o pristupanju koji je sastavni dio Ugovora iz članka IV.-437. stavka 2. točke e, a koji je uključen u Glavu III. Drugog dijela Protokola o ugovorima i aktima o pristupanju Republike Cipar, Češke Republike, Republike Estonije, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Slovačke Republike i Republike Slovenije;

c) ovaj se Ugovor primjenjuje na Kanalske otoke i Otok Man samo u onoj mjeri koja je potrebna za osiguravanje primjene rješenja koja su za te otoke prvotno utvrđena u ugovoru iz članka IV.-437. stavka 2. točke a, a

koji su uključeni u Odjeljak 3. Glave II. Protokola o ugovorima i aktima o pristupanju Kraljevine Danske, Irske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, Helenske Republike, Portugalske Republike i Kraljevine Španjolske te Republike Austrije, Republike Finske i Kraljevine Švedske.

7. Europsko vijeće može, na inicijativu države članice koje se to tiče, donijeti europsku odluku o promjeni statusa, u odnosu na Uniju, danskog, francuskog ili nizozemskog teritorija iz stavaka 2. i 3. Europsko vijeće odluku donosi jednoglasno nakon savjetovanja s Komisijom.

**Članak IV.-441.
Regionalni savezi**

Ovaj Ugovor ne sprječava postojanje ili osnivanje regionalnih saveza između Belgije i Luksemburga ili između Belgije, Luksemburga i Nizozemske, u onoj mjeri u kojoj ciljevi tih regionalnih saveza nisu postignuti primjenom ovog Ugovora.

**Članak IV.-442.
Protokoli i prilozi**

Protokoli i prilozi uz ovaj Ugovor njegov su sastavni dio.

**Članak IV.-443.
Redovni postupak revizije**

1. Vlada bilo koje države članice, Europski parlament ili Komisija mogu Vijeću podnijeti prijedloge za reviziju ovog Ugovora. Prijedlozi se podnose Europskom vijeću posredstvom Vijeća, a o njima se obavješćuju nacionalni parlamenti.

2. Ako Europsko vijeće, nakon savjetovanja s Europskim parlamentom i Komisijom, običnom većinom glasova donese odluku o razmatranju predložene revizije, Predsjednik Europskog vijeća saziva konvenciju predstavnika nacionalnih parlamenta, čelnika država ili vlada država članica, Europskog parlamenta i Komisije. U slučaju institucionalnih promjena u području monetarne politike, obavlja se savjetovanje s Europskom središnjom bankom. Konvencija razmatra prijedloge izmjena i jednoglasnom odlukom usvaja preporuke za konferenciju predstavnika vlada država članica iz stava 3. ovog članka.

Europsko vijeće može, običnom većinom glasova, nakon pribavljanja pristanka Europskog parlamenta, odlučiti da ne sazove konvenciju ako njezino sazivanje nije opravdano opsegom predloženih izmjena. U tom slučaju Eu-

ropsko vijeće utvrđuje zadatke za konferenciju predstavnika vlada država članica.

3. U svrhu utvrđivanja revizije ovog Ugovora, na temelju zajedničkoga sporazuma, konferenciju predstavnika vlada država članica saziva Predsjednik Vijeća.

Izmjene stupaju na snagu nakon ratifikacije u svim državama članicama u skladu s njihovim ustavnim zahtjevima.

4. Ako dvije godine nakon potpisivanja ugovora o reviziji ovog Ugovora četiri petine država članica ratificiraju ugovor, a jedna ili više država članica nailazi na teškoće pri ratifikaciji, predmet se upućuje Europskom vijeću.

Članak IV.-444.

Pojednostavljeni postupak revizije

1. Ako Treći dio propisuje da Vijeće u određenome području ili slučaju odluku donosi jednoglasno, Europsko vijeće može donijeti europsku odluku kojom se dopušta Vijeću da odluku doneše kvalificiranom većinom glasova u tom području ili u tom slučaju.

Ovaj se stavak ne primjenjuje na odluke koje se odnose na vojnu ili obrambenu problematiku.

2. Ako Treći dio propisuje da Vijeće europske zakone i okvirne zakone donosi u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom, Europsko vijeće može donijeti europsku odluku kojom se dopušta donošenje takvih europskih zakona ili okvirnih zakona u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom.

3. O svakoj inicijativi Europskoga vijeća na temelju stavaka 1. i 2. obavješćuju se nacionalni parlamenti. Ako se nacionalni parlament usprotivi u roku od šest mjeseci od datuma takve obavijesti, ne donosi se europska odluka iz stavaka 1. ili 2. U slučaju da protivljenje izostane Europsko vijeće može donijeti odluku.

Europsko vijeće donosi europske odluke iz stavaka 1. i 2. jednoglasno nakon pribavljanja pristanka Europskog parlamenta koji odlučuje većinom svojih članova.

Članak IV.-445.

Pojednostavljeni postupak izmjene koji se odnosi na unutarnje politike i djelovanje Unije

1. Vlada svake države članice, Europski parlament ili Komisija mogu Europskom vijeću podnijeti prijedloge za izmjenu svih ili dijela odredaba Glave III. Trećeg dijela o unutarnjim politikama i djelovanju Unije.

2. Europsko vijeće može donijeti europsku odluku o izmjenama svih odredaba ili dijela odredaba Glave III. Trećeg dijela. Europsko vijeće odluku donosi jednoglasno nakon savjetovanja s Europskim parlamentom i Komisijom te Europskom središnjom bankom u slučaju institucionalnih promjena u području monetarne politike.

Takva europska odluka stupa na snagu nakon što je potvrde države članice u skladu sa svojim ustavnim zahtjevima.

3. Europska odluka iz stavka 2. ne proširuje nadležnosti koje su Uniji dodijeljene ovim Ugovorom.

**Članak IV.-446.
Valjanost**

Ugovor se sklapa na neodređeno vrijeme.

**Članak IV.-447.
Ratifikacija i stupanje na snagu**

1. Ovaj Ugovor visoke ugovorne strane ratificiraju u skladu sa svojim ustavnim zahtjevima. Isprave o ratifikaciji polažu se kod Vlade Talijanske Republike.

2. Ovaj Ugovor stupa na snagu 1. studenoga 2006. pod uvjetom da su položene sve isprave o ratifikaciji ili, u slučaju da nisu, prvog dana drugog sljedećeg mjeseca nakon datuma polaganja posljednje isprave o ratifikaciji.

**Članak IV.-448.
Vjerodostojni tekstovi i prijevodi**

1. Ovaj Ugovor, sastavljen u jednom izvorniku na češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, irskom, latvijskom, litvanskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, talijanskom, poljskom, portugalskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom i švedskom jeziku, pri čemu je tekst na svakom od tih jezika jednak vjerodostojan, polaze se u arhivu Vlade Talijanske Republike, koja ovjerenu presliku izvornika šalje svakoj vlasti ostalih država potpisnica.

2. Ovaj Ugovor države članice mogu prevesti na bilo koji drugi jezik koji, u skladu s njihovim ustavnim poretkom, uživa status službenog jezika na cijelom ili na dijelu njihova teritorija. Države članice o kojima je riječ osiguravaju ovjerenu presliku takvih prijevoda, a ona se polaže u arhivu Vijeća.

POTVRĐUJUĆI NAVEDENO, niže potpisani punomoćnici potpisali su ovaj Ugovor.

Sastavljeno u Rimu, dvadeset i devetoga listopada dvije tisuće i četvrte godine.

ZA NJEGOVO VELIČANSTVO
KRALJA BELGIJANACA

Guy Verhofstadt
Willy Geens

ZA PREDSJEDNIKA
ČEŠKE REPUBLIKE

F. Ross G. Fodor

ZA NJEZINO VELIČANSTVO
KRALJICU DANSKE

Ander Tom
Pia Kjærskov

ZA PREDSJEDNIKA SAVEZNE
REPUBLIKE NJEMAČKE

Angela Merkel
Joschka Fischer

ZA PREDSJEDNIKA
REPUBLIKE ESTONIJE

Jakob Pöhl
Hans Tietmeyer

ZA PREDSJEDNIKA
HELENSKE REPUBLIKE

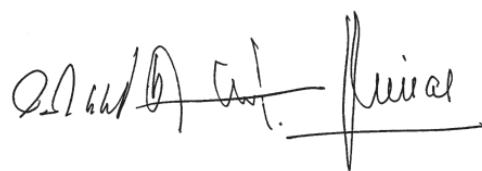
Igor Karanovic
Tihomir

Adriatic svezak 13, 2005

ZA NJEGOVO VELIČANSTVO
KRALJA ŠPANJOLSKE

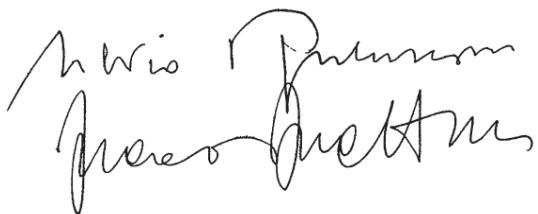
ZA PREDSJEDNIKA
REPUBLIKE FRANCUSKE

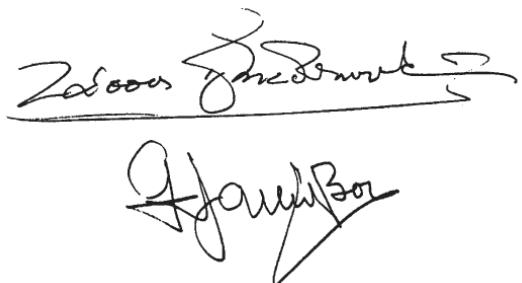
ZA PREDSJEDNIKA IRSKE

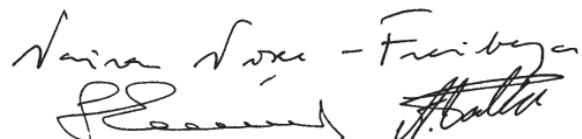
ZA PREDSJEDNIKA
TALIJANSKE REPUBLIKE

ZA PREDSJEDNIKA
REPUBLIKE CIPAR

ZA PREDSJEDNIKA
REPUBLIKE LATVIJE

ZA PREDSJEDNIKA
REPUBLIKE LITVE

Valdas Adamkus
Horst Krahulec
S. M. C. de

ZA NJEGOVO KRALJEVSKO
VELIČANSTVO
NADVOJVODU OD
LUKSEMBURGA

J. - a. M. M.

ZA PREDSJEDNIKA
REPUBLIKE MAĐARSKE

Árpád Göncz
Károly Néma

ZA PREDSJEDNIKA MALTE

John Goeing *Michael Frendo*

ZA NJEZINO VELIČANSTVO
KRALJICU NIZOZEMSKE

Bernard Bot

ZA SAVEZNOG
PREDSJEDNIKA
REPUBLIKE AUSTRIJE

Adolf Glusko
Werner Thessner

ZA PREDSJEDNIKA
REPUBLIKE POLJSKE

Lech Kaczyński
J. Kaczyński

ZA PREDSJEDNIKA
PORTUGALSKЕ REPUBLIKE

Federico Mayor
Acevedo

ZA PREDSJEDNIKA
REPUBLIKE SLOVENIJE

Borut Pahor

ZA PREDSJEDNIKA
SLOVAČKE REPUBLIKE

Milanová Černá
Emil Černý

ZA PREDSJEDNIKA
REPUBLIKE FINSKE

Matti Vanhanen
Elli Luoma

ZA VLADU KRALJEVINE
ŠVEDSKE

Göran Persson
Ulrika Reuter

ZA NJEZINU VISOST KRALJICU
UJEDINJENE KRALJEVINE
VELIKE BRITANIJE
I SJEVERNE IRSKE

Tony Blair

Jacqueline Onassis